

ERASMUS+ “TANÍTVÁ TANULNI – TANULVA TANÍTANI” – BESZÁMOLÓ
BRISTOL 2016. MÁRCIUS 3-10.

RÉSZTVEVŐK: Salánkiné Knopfler Szilvia

Veszelyné Fábri Zsuzsanna

PARTNERINTÉZMÉNYEK: University of Bristol, Graduate School of Education

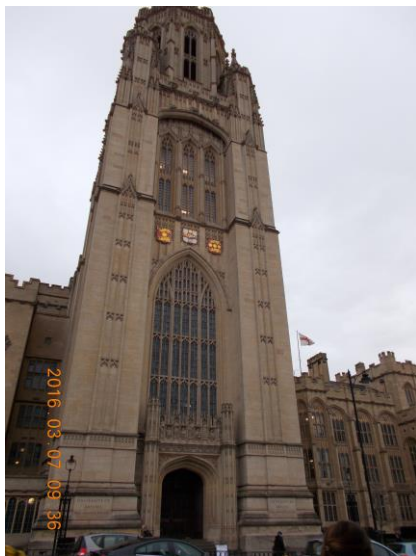
Winterbourne International Academy

Cabot Learning Federation

Katherine Lady Berkeley’s School

Backwell School

Az Erasmus+ tanári mobilitási program keretében 2016. március 3 és 10. között Bristolban jártunk tanulmányúton, ahol a University of Bristol, Graduate School of Education nevű intézmény vendéglátásában és szervezésében ún. jobshadowing tevékenységben vettünk részt. Látogatásunkat kollégánk, *Jánossy Zsolt* készítette elő, így bennünket már kész programok vártak. Egy hetes bristoli tartózkodásunk alatt érdeklődésünk központjában a tanárjelöltek képzésének és mentorálási gyakorlatának tanulmányozása állt. Célunk az volt, hogy minél átfogóbb képet kapjunk az angol tanárképzési rendszerről, a tanárjelöltek gyakorlati félévének megszervezéséről és lebonyolításáról, valamint a tanárjelöltek és mentorok kapcsolatának kialakításáról és működéséről. Fontosnak tartottuk, hogy olyan jó gyakorlatokat sajátítsunk el, amelyeket intézményünk az egyetemi hallgatók mentorálásakor hasznosítani tud majd.

University of Bristol

Graduate School of Education

Egy hetes tartózkodásunk folyamán a University of Bristol, Graduate School of Education egyik vezetője, *Laurinda Brown* volt segítségünkre, hiszen ő ismertetett meg bennünket a bristoli egyetem tanárképzési gyakorlatával és ő szervezte meg számunkra az egyetemmel partneriskolai szerződésben álló iskolákba történő látogatásainkat. A vele folytatott szakmai konzultációk nagymértékben hozzájárultak ahhoz, hogy részletes ismereteket kaphassunk a brit tanárképzési rendszerről és annak gyakorlatáról.

Laurinda Brown már az első napon részletekbe menően felvázolta számunkra az angol tanárképzési rendszert, amely jelentősen eltér a magyartól.. Szakmai megbeszélésünk során világossá vált számunkra, hogy Anglia jelentős tanárhiánnyal küzd, ezért a tanárképzés bemenete sokféle lehet; többfajta bekapcsolódási és átképzési lehetőséget tesz lehetővé a rendszer. A sokfajta pedagógusképzés tartalmi és minőségi fejlesztését, szervezését és központi irányítását, és természetesen azok működésének és szakmai színvonalának ellenőrzését egy központi szerv végzi.

Bristoli tartózkodásunk során két, egymástól kissé eltérő tanárképzési stratégiát figyelhettünk meg a gyakorlatban: az ún. PGCE (Post-Graduate Certificate of Education) rendszert és az ún. School Direct rendszert. Az előbbi a University of Bristol egy éves posztgraduális tanárképzése, amely az elméleti képzést vegyíti a gyakorlati képzéssel. Ennek során a hallgatók a tanárképzés egy éve alatt legalább két, az egyetemmel partneriskolai szerződésben álló közoktatási intézményben tanítanak és havonta egyszer visszajárnak az egyetemre egy ún. Recall Day-re, amelynek központi témája alkalmanként változó.

Március 7-én mi is részvehettünk egy ilyen napon, amelynek fő témája a műveltség fontosságának átadása volt. Ennek során a nap összes előadása és szemináriumi tematikája annak kihangsúlyozására épült, hogy minden tanárnak kötelessége a tanulók szövegértési kompetenciáinak fejlesztése. A Recall Day két előadással indult, amelyen a programban résztvevő összes tanárjelölt hallgató jelen volt. Az egyik előadó történelmi példákon és friss kutatási eredményekre alapozva mutatta be a tanárjelölteknek, hogy mennyire fontos az általános műveltség fejlesztése, míg a másik előadó egy két éve történt tanulói öngyilkossági eset kapcsán arra hívta fel a tanárjelöltek figyelmét, hogy a tanulói teljesítmények hajszolása mellett a rájuk bízott gyermekek mentális egészségére is oda kell figyelniük. Ezen előadás során a tanárjelöltek hasznos gyakorlati tanácsokat kaptak egyetemi oktatóiktól a mentális problémákkal hozzájuk forduló tanulók kezelésének lehetőségeiről.

Érdekes volt számunkra a Recall Day további menete is, hiszen ennek során a matematika szakos tanárjelöltek szemináriumába kaphattunk bepillantást. Itt egy hallgató tartott egy kb. 30 perces órát tanulóirsainak, amelyben az Angliában éppen nagy szakmai vitákat gerjesztő shanghai-i matematika tanítási módszert mutatta be, amelyet a kormány a tanulói teljesítmények fokozása érdekében szeretne

bevezetni az iskolákban. Az óramegbeszélés során mi is bekapcsolódhattunk a tapasztalatok megvitatásába; az egyetemi hallgatók nagy érdeklődéssel hallgatták véleményünket és a magyar – a shanghai-i módszerhez hasonlító – matematika tanítás tapasztalait.

Március 9-én ellátogattunk a *Katherine Lady Berkeley's School*-ba, amely a University of Bristol PGCE képzésének egyik gyakorlóiskolája. Itt a matematika szakos tanárjelöltek mentorálásának megszervezéséért felelős *Julian Brown*-nal folytathattunk szakmai megbeszéléseket, majd a gyakorlatban is tanulmányozhattuk egy-egy tanárjelölt óráját és annak mentorról történő megbeszélését. Julian Brown-nal folytatott egyeztetésünk során vált világossá számunkra, hogy Angliában az egyetemi gyakorlóiskolák kiválasztása nagyon szigorú kritériumok szerint zajlik; a kiválasztás alapja az állami minőségbiztosítási cég, az ún. OFSTED éves minősítése az iskoláról illetve az egyetem szakembereinek véleménye. A gyakorlóiskolai cím kitüntető pozíció egy-egy iskola számára, a cím megtartásáért azonban folyamatosan magas színvonalú szakmai munkát kell folytatnia a tantestület egészének. A gyakorlóiskolákban bármely tanár lehet mentortanár, aki önkéntesen vállalkozik rá. Sem külön díjazás, sem órakedvezmény nem jár ezért a munkáért, viszont az életpályamodellben történő előrelépéshez kell ilyen tevékenységet is végezni. A mentor és az egyetem nagyon szorosan együttműködnek; a mentortanár rendszeresen bejár az egyetemre és ott konzultál a tanárjelölt hallgató egyetemi mentorával a hallgató előrehaladásáról, de az egyetemi mentor is rendszeresen járja a gyakorlóiskolákat és az iskolai mentorról együtt nézi a tanárjelölt óráit. Az ezeket követő óramegbeszélések nagyon fontosak a mentorok megítélés szempontjából, hiszen amelyik mentor ezeken nem teljesít az egyetem által elvárt szakmai színvonalon, nem kaphat több tanárjelöltet.

Katherine Lady Berkeley's School

Március 4-én és március 8-án az ún. School Direct tanárképzési rendszer gyakorlati megvalósítását tanulmányozhattuk. E módszer lényege, hogy a gyakorlati képzés mellett a tanárjelöltek elméleti képzésében is hangsúlyos szerepet kap a gyakorlóiskola. Először a *Cabbot Learning Federation* központi iskolájába, a *Winterbourne International Academy*-be látogattunk el, ahol az iskolaszövetség egyik vezetőjével, *Alison Fletcher*-rel volt alkalmunk szakmai egyeztetéseket folytatni. A vele folytatott megbeszélés rendkívül érdekes volt, hiszen Alison ismertette velünk az általa kidolgozott és

évek óta működtetett tanárképzési rendszert, amelynek két gyakorlati órájába a megbeszélés után bepillantást is nyerhettünk. E rendszer fontos eleme, hogy az iskolaszövetség tanárképzéséért felelős szakemberei és a tanárjelöltek nem havonta, hanem hetente találkoznak. Így a tanárjelöltek heti rendszerességgel számolnak be a képző intézmény számára tanítási tapasztalataikról. Egy ilyen délutánon vehettünk mi is részt, ahol az első óra során a tanárjelöltek megosztották egymással heti tanítási-nevelési tapasztalataikat, majd a következő hétre világosan megfogalmazott fejlődési célokat tűztek ki maguk számára. A második órán egy kutatási alapú project kidolgozásába kezdtek bele. Mivel a Cabbot Learning Federation nagyon erőteljesen alakítja nemcsak a gyakorlati képzést, hanem a tudományosat is, kívülállóként számunkra nagyon érezhető volt az egyetem képviselője és az iskolaszövetség között fennálló ellentét.

Winterbourne International Academy egyik tanterme

Másodjára a North Somerset Teaching Alliance nevű iskolaszövetség Backwell School középiskolájába látogattunk el, ahol vendéglátónk, *Carol Gair* részletesen ismertette az általuk kidolgozott tanárképzési rendszert. Ennek központi eleme, hogy a tanárjelöltek kiválasztásába nemcsak az egyetem, hanem az iskolaszövetség is részt vesz, és általában már egy-két éves képzés nélküli tanítási tapasztalattal rendelkező jelölteket vesznek csak fel. Ebben az iskolában lehetőségünk nyílt az intézmény igazgatójával is szakmai megbeszélést folytatnunk, amelynek során világossá vált számunkra, hogy Angliában nagyon sok követelménynek kell egy egyetemi partneriskolának megfelelnie.

Backwell School egyik tanterme

A tanárképzéssel kapcsolatos szakmai egyeztetéseken kívül minden iskolában hospitálhattunk tanítási órákon is, amelyek mindegyikén behatóan tanulmányozhattuk az Angliában rendkívül jól működő kooperatív és kompetencia alapú tanítási – tanulási módszereket, a lemaradó tanulóknak szentelt kiemelt figyelmet, illetve az ő felzárkóztatásukra irányuló stratégiákat. Számos jó gyakorlatot és újfajta nézetet sajátíthattunk el, amelyeket hazatérve saját tanítási gyakorlatunkba is átültettünk. A Katherine Lady Berkeley's School-ban tapasztalt, kutatási eredményekre alapozott osztályozási rendszer pedig saját értékelési szisztémánk átgondolására ösztönzött bennünket.

Szabadidőnkben lehetőségünk nyílt Bristol és környékének megismerésére, az itteni történelmi látványosságok és kulturális érdekességek megtekintésére.

Függőhíd Bristolban

Örömmel gondolunk vissza e márciusi hét eseményeire, hiszen számos szakmai és kulturális tapasztalattal és élménnyel gazdagodva tértünk haza, amelyeket igyekszünk az elkövetkező hetekben és hónapokban minél több kollégával megismertetni, az iskolánk gyakorlatába pedig a bristoli tanárképzés tanulságait átültetni.